

Qui governa el vaixell? I la crisi del coronavirus...

Ferran Navinés | Economista

Illa Global | 22 de d'abril de 2020

Podríem simplificar la cruïlla actual d'opcions que se'ns plantegen a les societats occidentals actuals per sortir de la crisi de la COVID-19 amb un símil sobre el perill de naufragar que amenaça a un vaixell. El símil podria ser el següent:

El comandament està en mans dels líders polítics. El passatge està format per dues categories: els rics i poderosos que també tenen accés, conjuntament amb els responsables del comandament, als mitjans de comunicació i xarxes socials del vaixell. I la resta del passatge, els quals son la majoria dels que viatgen, i poden decidir què cal fer amb el vaixell en funció dels arguments i de la informació que escolten a través dels mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Existeixen dos possibles relats per convèncer a la majoria del passatge sobre quina és la millor solució per evitar el perill de naufragi: la egoista i la solidària.

1. El relat egoista defensat pel passatge dels rics i poderosos seria el següent: la solució més òbvia i fàcil és acostar la nau a la línia de la costa per llavors saltar als bots salvavides i fer peu a terra, quan ells saben que això és una falòrnia (una mentida intencionada), ja que només hi ha bots per salvar-se ells mateixos.
2. El relat solidari és el que té que defensar el comandament del vaixell, tot denunciant i aclarint la falòrnia, i exposant amb un llenguatge clar i entenedor que per bé de tots la solució passa per la solidaritat, repartir els sacrificis i els queviures, sortejar els penya segats i posar rumb al port més proper i segur per garantir el desembarcament de tothom, encara que això suposi allargar la penúria del confinament en el vaixell.

Quins han estat aquests relats en el nostre món real?

El relat egoista és el que ha sustentat el liberalisme (neoliberalisme). La crisi del 2008, i ara la del COVID-19, ens demostra que és una idea equivocada, malgrat que ha rebut i rep el suport del mainstream econòmic: Acadèmia, Bancs Centrals, Institucions Internacionals, Governos i Poders Fàctics, institucions i organismes que dominen les esferes econòmiques i el món de la premsa i les xarxes socials. Aquest relat fa mal per dues raons: perquè trenca la idea de solidaritat, en tant en quant ha volgut i vol desacreditar l'Estat ("el Govern no és la solució, el Govern és el problema"), i amb aquest relat aconseguir reduir el Welfare i les polítiques d'igualtat i justícia social, i perquè sense solidaritat, està prou estudiat que en moments de crisi i por pel futur es trenca la cohesió social i es pot caure en el perill de retornar a solucions feixistes.

Aquestes idees equivocades també han posat i posen en perill la idea de la UE, ja que només es pot consolidar si per sobre de tot es basa en el principi de solidaritat i de reforçar un veritable Welfare Europeu. Aquestes idees varen provocar un patiment social innecessari en la resolució de la crisi del 2008 amb les polítiques d'austeritat i poden suposar, si es continuen aplicant, el descarrilament definitiu de la UE en la crisi actual. Però quelcom està canviant en la UE (quelcom està canviant en el relat defensat pel comandament del vaixell). Les recents declaracions del President de l'Eurogrup (Màrio Centeno) afirmant que la UE es va equivocar amb les polítiques d'austeritat neoliberal imposades per a la resolució de la crisi de 2008. Les recents declaracions del President d'Alemanya, tot seguint els principis de solidaritat defensats pel manifest d'intel·lectuals alemanys encapçalats per Haberman i per la dramàtica declaració de Jacques Delors, afirmant que no estem en guerra, sinó en un procés per recuperar els valors humans i de solidaritat que són principis constituents de la UE, i sobre els quals recau la legítima reclamació dels eurobons i de mutualització del creixent deute públic provocat per aquesta crisi (la més greu des del 1929) i per la necessitat de poder finançar els Plans de Recuperació. Que Estats com Holanda s'hi neguin és una obscenitat moral, ja que el seu estatus de paradís fiscal de facto es calcula que roba a les Hisendes Públiques de la resta de països de la UE uns 11.200 milions d'euros anuals, dels quals a Itàlia li representa un 4% (1.500 milions d'euros l'any 2017) i a Espanya un 3% (1.000 milions d'euros l'any 2017) respectivament dels seus ingressos per l'impost de societats, i a més a més, és una actuació nècia que atenta contra els seus propis interessos quan quasi bé un 30% de les seves exportacions a la UE estan dirigides a Espanya, França i Itàlia. Més nècia és la posició d'aquells que dins de la UE neguen que la crisi del COVID-19 no tindrà un abast continental, quan ja s'ha calculat que el 26% dels llocs de treball de la UE-27 més el Regne Unit corren un risc seriós de caure en l'atur, la qual cosa suposa prop de 60 milions d'ocupacions, i en l'escenari més pessimista que els nivells d'ocupació pre-crisi del COVID-19 no es recuperin fins el 2024, amb una especial incidència en les empreses de serveis que atenen al client (cas del turisme), als ocupats joves menys qualificats i vulnerables, contractats majoritàriament per PIMES, i amb un risc més alt de caure en risc de pobresa.

Quina seguretat ens dona, doncs, la UE als ciutadans per mantenir-nos fora de perill d'aquesta mega-crisis econòmica que ens amenaça com un terrible tsunami?

I han sigut aquestes idees les que han justificat les polítiques de retall del Welfare, especialment perjudicials en el camp de la sanitat (i ací la responsabilitat del PP a Espanya és elevadíssima), de la prevenció de pandèmies i de retalls en la ciència i en la investigació, per no dir en la defensa d'una globalització absurda quant a l'abandonament de indústries estratègiques farmacèutiques, d'equipaments sanitaris, o d'abandonament de produccions claus en mans de fons d'inversió especulatiu, tot justificat per la pura ideologia neoliberal que defensa l'autoregulació dels mercats i de què el sector privat, segons ells, no és corrupte i és molt més eficient que el sector públic, per la qual cosa, amb menys impostos i menys Welfare la societat obtindrà molt més gràcies al creixement del sector privat, pura falòrnia (del "paga menys impostos i obtindrà molt més dels serveis privats") que es continua defensant en les millors Facultats d'Economia tancades en les seves campanes autistes de prestigi acadèmic, però sense cap connexió amb la realitat, com s'ha demostrat ara amb l'escàndol de la gestió de les llars per a gent gran (vegeu: Manuel Rico, InfoLibre de 18-04-2020)

Occident ha de tornar a preguntar-se per a què serveix l'Estat?. El nostre contracte amb "Leviathan" (recordant l'obra seminal de Thomas Hobbes), depèn de la capacitat que té un Estat eficient per a mantenir-nos fora de perill. On és ara més eficient aquest Estat, a Europa i als EUA (amb el seu deplorable sistema públic de salut) o als Estats asiàtics. On recaurà el nou lideratge mundial, a Orient amb Estats més forts (i moltes vegades poc o gens democràtics) i eficients o a Occident retornant a la cançó fadosa de què el Govern i l'Estat és el problema? (John Micklethwait&Adrian Wooldridge, "The virus should wake up the West", Bloomberg Opinion, Politics&Policy, 13-04-2020).

Com diu Einstein "de folls és fer el mateix persistentment esperant que els resultats seran diferents", però quan hi ha la defensa d'interessos particulars no sembla que sigui de folls

Anuncios Google

[Dejar de ver anuncio](#) | [¿Por qué este anuncio?](#)

Pronostican una debacle económica en Baleares “sin precedentes en la historia reciente”

Un cargamento de material sanitario llegando a Baleares.

EFE / El Consejo Económico y Social de Baleares (CES) calcula que la caída de la economía balear a causa del coronavirus será de entre el -3,7 y el -9,7% en 2020, una reducción del Producto Interior Bruto de las islas “sin precedentes en la historia reciente” del archipiélago, donde en 2009, en plena crisis económica, la caída fue del -3,9 %.

Los servicios técnicos del CES han elaborado un informe a raíz de que patronales, sindicatos y representantes de la sociedad civil pidieran a la entidad una valoración tendencial urgente del impacto del coronavirus sobre la economía balear, ha informado en un comunicado.

Los datos están desagregados en tres escenarios posibles, en función de cómo evolucione la situación, pero todo ellos “evidencian la pérdida del PIB balear”, según el informe *Coronavirus y economía balear: simulaciones de urgencia*, del CES.

Para estimar el efecto de la crisis de la COVID-19, el CES parte de los datos del PIB nominal de la Contabilidad Regional de España del INE y, dado que los escenarios “varían en profundidad y en horizonte temporal”, han adoptado como punto de inicio del 15 de marzo, primer día completo desde la declaración del estado de alarma en España, y han fijado como fecha de normalización, teniendo en cuenta que “la coyuntura es muy dinámica”, una franja de entre el 31 de mayo y el 30 de junio.

Diferentes escenarios

En el *Escenario 1*, el más optimista, con un horizonte de afectación sería del 15 de marzo al 31 de mayo de 2020, la actividad de la hostelería se vería reducida un 50 %, el comercio entre un 30 % y un 40 % y el transporte hasta un 40 %.

En el *Escenario 2*, con horizonte hasta el 15 de junio, las actividades más relacionadas con el turismo llegan a caer un 60 % o hasta un 80 % de forma